

Dohoda o vydaní a navrátení vlastnictva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam

Povinná osoba: Slovenská republika, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom
sídlo: Búdkova 36, 817 15 Bratislava
konajúci prostredníctvom: JUDr. Richard Šmída - Generálny riaditeľ
Ing. Rastislav Juhár - Námetník generálneho riaditeľa
konanie menom spoločnosti: Za Slovenský pozemkový fond koná vo všetkých veciach samostatne generálny riaditeľ; právne akty, ktorých obsahom je odplatný alebo bezodplatný prevod alebo prenájom majetku v správe pozemkového fondu na iné osoby podpisujú generálny riaditeľ a námestník generálneho riaditeľa spoločne
IČO: 17 335 345
zapísaný v Obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, oddiel: Po, vložka č. 35/B

(ďalej len „Povinná osoba“)

a

Oprávnená osoba: Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza
so sídlom: Ulica Jána Hollého 10, 917 01 Trnava
IČO: 00 419 702
konajúca prostredníctvom: J.E. Mons. Ján Orosch, arcibiskup
cirkevná organizácia evidovaná v registri cirkevných právnických osôb Ministerstva kultúry SR

(ďalej len „Oprávnená osoba“)

(Povinná osoba a Oprávnená osoba spoločne ďalej len ako „Účastníci Dohody“)

uzatvárajú v zmysle ust. § 2 ods. 1 písm. c) a § 5 zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastnictva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastnictva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len „Reštitučný zákon“) a v zmysle nižšie uvedených právoplatných rozsudkov v predmetnej veci a ustálenej judikatúry v reštitučných veciach túto

dohodu o vydaní a navrátení vlastnictva k nehnuteľným veciam (ďalej len „Dohoda“):

Článok I. Úvodné ustanovenie

1.1 Rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 09. 2015, č. k. 8C/67/2007-847 v časti výroku o povinnosti žalovaného vydať a navrátiť žalobcovi vlastnictvo k vo výroku rozsudku uvedeným nehnuteľnostiam (I. výrok) (ďalej len „Rozsudok okresného súdu“) v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 09. 2015, č. k. 8C/67/2007-854 (ďalej len „Opravné uznesenie“) a potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 20. 09. 2023, č. k. 5Co/108/2022 - 1501 (ďalej len „Rozsudok krajského súdu“) a spoločne s Rozsudkom okresného súdu v spojení s Opravným uznesením aj len „Rozsudky“) predmetné súdy zaviazali Povinnú osobu na povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti týchto Rozsudkov vydať a navrátiť Oprávnenej osobe vlastnícke právo v podiele 1/1 k nasledovným nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území Kolárovo, obec Kolárovo, okres Komárno, zapísaným na LV č. 6320 vedenom Okresným úradom Komárno, katastrálny odbor, ako:

- 1.1.1 pozemok parcely registra „C“ s parc. č.: 28682/9, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 64 m²,
- 1.1.2 pozemok parcely registra „C“ s parc. č. 28531/134, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 129 m²,
- 1.1.3 pozemok parcely registra „C“ s parc. č. 28531/135 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 51 m²,

spolu s dokumentáciou prislúchajúcou k týmto parcelám.

- 1.2 Rozsudok okresného súdu (I. výrok) v spojení s Opravným uznesením a Rozsudkom krajského súdu nadobudli právoplatnosť dňa 05. 12. 2023 a vykonateľnosť dňa 09. 12. 2023.

Článok II. Predmet Dohody

- 2.2 Povinná osoba na základe Rozsudkov touto Dohodou vydáva a navracia Oprávnenej osobe vlastníctvo v podiele 1/1 k celku k nasledovným nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území Kolárovo, obec Kolárovo, okres Komárno, zapísaným na LV č. 6320 vedenom Okresným úradom Komárno, katastrálny odbor, ako:

- 2.2.1 pozemok parcely registra „C“ s parc. č.: 28682/9, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 64 m²,
- 2.2.2 pozemok parcely registra „C“ s parc. č. 28531/134, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 129 m²,
- 2.2.3 pozemok parcely registra „C“ s parc. č. 28531/135 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 51 m²

(ďalej len „Nehuteľnosti“).

- 2.3 Oprávnená osoba prijíma od Povinnej osoby Nehuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva v podiele 1/1 k celku.

Článok III. Návrh na vklad

- 3.1 Účastníci Dohody sa dohodli, že návrh na vklad vlastníckeho práva k Nehuteľnostiam do katastra nehnuteľností v prospech Oprávnenej osoby podá Okresnému úradu Komárno, katastrálnemu odboru Oprávnená osoba.

Článok IV. Zverejnenie Dohody

- 4.1 Účastníci Dohody súhlasia so zverejnením tejto Dohody vrátane jej príloh v Centrálnom registri zmlúv Úradu vlády SR, na internetovej stránke Povinnej osoby, či v Obchodnom vestníku, ako aj s tým, že táto Dohoda bude zverejnená v súlade s príslušnými právnymi predpismi, najmä ustanoveniami § 5a zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o slobode informácií) v platnom znení a ustanoveniami § 47a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskym zákonníkom v platnom znení.

Článok V. Záverečné ustanovenia

- 5.1 Účastníci Dohody podpisom Dohody potvrdzujú, že právny úkon je urobený v predpísanej forme, prejavu vôle sú hodnoverné, dostatočne zrozumiteľné a ich zmluvná voľnosť nie je ničím obmedzená.
- 5.2 Vo veciach neupravených Dohodou sa zmluvný vzťah spravuje príslušnými ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov.
- 5.3 V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (a to rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.09.2014 so sp. zn. 1Sžr/147/2013 a rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.01.2015 so sp. zn. 1Sžr/175/2013), Najvyšší súd SR vyslovil právny názor, že výroky právoplatných rozsudkov vydaných podľa Reštitučného zákona, t.j. aj predmetné výroky Rozsudkov, v prípadoch, kedy povinná osoba napriek právoplatnému

rozsudku nesplní povinnosť vydať nehnuteľnosti, nahrádzajú prejav vôle a podpis povinnej osoby v dohode o vydaní a navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam, a teda vyjadrujú súhlas s obsahom uvedeným v danom výroku rozsudku, t.j. s obsahom predmetných výrokov Rozsudkov. To znamená, že právoplatné Rozsudky nahrádzajú prejav vôle a podpis Povinné osoby v tejto Dohode.

5.4 Neoddeliteľnou súčasťou tejto Dohody sú nasledovné prílohy:

Príloha č. 1: Rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 09. 2015, č. k. 8C/67/2007-847 v spojení s Opravným uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 09. 2015, č. k. 8C/67/2007-854 s doložkami právoplatnosti zo dňa 16. 01. 2024 a dňa 18. 01. 2024;

Príloha č. 2: Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 20. 09. 2023, č. k. 5Co/108/2022-1501 s doložkou právoplatnosti zo dňa 15. 01. 2024.

5.5 Táto Dohoda je vyhotovená v dvoch (2) vyhotoveniach, z ktorých jedno (1) vyhotovenie si ponechá Oprávnená osoba a jedno (1) vyhotovenie je určené pre Povinnú osobu.

5.6 Táto Dohoda nadobúda platnosť dňom podpisu Účastníkov Dohody, resp. dňom podpisu Oprávnenej osoby a právoplatnosťou Rozsudkov (v zmysle bodu 5.3 Dohody); a účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia v súlade s bodom 4.1 tejto Dohody. Účinky prevodu vlastníckeho práva k Nehnuteľnostiam podľa Dohody nastávajú dňom právoplatnosti rozhodnutia Okresného úradu Komárno, katastrálneho odboru o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech Oprávnenej osoby k Nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností.

5.7 Účastníci Dohody vyhlasujú, že si Dohodu riadne prečítali a potvrdzujú, že Dohoda je zrozumiteľná a určitá a vyjadruje ich skutočnú, slobodnú a vážnu vôľu, nie je uzatvorená v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok a na znak súhlasu ju vlastnoručne podpísali.

Povinná osoba:

V Bratislave, dňa

.....
Slovenský pozemkový fond

JUDr. Richard Šmída

Generálny riaditeľ

.....
Slovenský pozemkový fond

Ing. Rastislav Juhár

Námestník generálneho riaditeľa

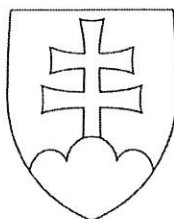
Oprávnená osoba:

V Trnave, dňa 10.5.2024

.....
Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza

J.E. Mons. Ján Orosch

arcibiskup

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a JUDr. Sone Zmekovej, v spore žalobcu: **Rímskokatolícka cirkev Trnavskej arcidiecézy, so sídlom v Trnave, Hollého 10**, zastúpená Advokátskou kanceláriou MAPLE & FISH s.r.o., so sídlom v Bratislave - mestská časť Staré Mesto, Žižkova 22B, IČO: 36 718 432, proti žalovanému: **Slovenský pozemkový fond, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, IČO: 17 335 432**, o vydanie nehnuteľných vecí, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 23. septembra 2015, č. k. 8C/67/2007-847, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 23. septembra 2015, č. k. 8C/67/2007-854, takto

r o z h o d o l:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v časti výroku o povinnosti žalovaného vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k vo výroku rozsudku uvedeným nehnuteľnostiam **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Komárno) rozsudkom zo dňa 23. 09. 2015, č. k. 8C/67/2007-847 v spojení so svojim opravným uznesením zo dňa 23. 09. 2015, č. k.

8C/67/2007-854 rozhodol o povinnosti žalovaného vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam vedených Okresným úradom Komárno, odbor katastrálny, v kat. území Kolárovo, v katastri nehnuteľností v registri „C“ na katastrálnej mape a na LV č. 6320 ako parc. č. 28682/9, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 64 m², parc. č. 28531/134, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 129 m², parc. č. 28531/135 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 51 m², spolu s dokumentáciou prislúchajúcou k týmto parcelám, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku podanú žalobu, ako nedôvodnú súd zamietol, uvádzajúc, že zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy nemožno považovať za poľnohospodársku pôdu, a preto podaný návrh žalobcu bol v jeho zvyšku zamietnutý.

2. O trovách konania s poukazom na ust. § 151 ods. 3 vtedy platného Zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), si súd prvej inštancie vymienil právo rozhodnúť v lehote 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

3. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 1, § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 až 3, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1 až 3, § 6 Zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len „zákon č. 161/2005 Z. z.“).

4. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd s poukazom na zistený skutkový stav a vykonané dokazovanie, pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu obsiahnutého v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 17. 09. 2014, č. k. 5Co/279/2013-800 sa stotožnil s aktívnou vecnou a pasívnou vecnou legitímáciou strán v tomto spore tak, ako vyplýva z označenia žalobcu a žalovaného v rámci záhlavia prvoinštančného rozsudku.

5. Čo sa týka cieľa a účelu zákona č. 161/2005 Z. z., prvoinštančný súd uviedol, že ide aspoň o čiastočné zmiernenie následkov minulých majetkových a iných krívd, tak ako boli spáchané na majetku cirkvi a náboženských spoločností, pričom ich podstata je daná porušovaním všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Pri uplatňovaní reštitučných zákonov je potrebné vychádzať predovšetkým z materiálneho poňatia právneho štátu a interpretácií právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu. Reštitučnými zákonmi sa každá spoločnosť snaží zmierniť aspoň čiastočne následky minulých majetkových krívd. Všetky reštitučné zákony je potrebné vo vzťahu k všeobecnej úprave zakotvenej v Obč. zák., vnímať ako predpisy špeciálne. Zo špeciality zákona č. 161/2005 Z. z., vyplýva aj osobitný režim, ktorý pre subjekty, na ktoré sa tento zákon vzťahuje platí vo vymedzenom rozsahu.

6. Základným predpokladom pre navrátenie vlastníctva je písomná výzva oprávnenej osoby podaná povinnej osobe, ako aj súčasné preukázanie jedného z dôvodov požadovaného navrátenia vlastníctva uvedeného v § 3 cit. reštitučného zákona. Takéto právo na prinavrátanie vlastníctva muselo byť u povinnej osoby uplatnené do 30. 04. 2006. V predmetnom spore zostala už spornou iba otázka vydania tých nehnuteľností, ktoré sú druhom pozemku označené ako orná pôda a záhrady, resp. sú označené ako zastavané plochy a nádvoria a ostatné plochy. Konkrétne ide o nehnuteľnosti a to parcely registra „C“ č.

28682/9, 28531/134 a 28531/135, ktoré sa nachádzajú všetky v kat. úz. Kolárovo a z hľadiska druhu pozemku sú podľa katastrálneho zák. č. 162/1995 Z. z. evidované ako zastavané plochy a nádvoría, resp. ostatné plochy. Samotný zákon č. 161/2005 Z. z., nie je možné vykladať zužujúco, ale práve naopak ho treba vykladať tak, že predmetom vydania má byť všetok majetok odňatý cirkvi v rozhodnom období, najmä ak tvoril hospodársku usadlosť. Zo správy Mesta Kolárovo, správy OÚ Komárno - odbor katastrálny, fotodokumentácie a mailovej správy geodeta vyplýva, že v danom prípade s poukazom na obsah ust. § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 161/2005 Z. z., sú splnené podmienky k navráteniu vlastníctva k parcelám č. 28682/9, č. 28531/134 a č. 28531/135 v prospech žalobkyne. Stavby postavené na týchto troch parcelách (dom, strojnícky dom a sklad) boli postavené a užívané od r. 1937, pričom išlo o hospodárske a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti. Dňom 11. 03. 1959 na základe prídelovej listiny prešli do vlastníctva štátu, čo vyplýva aj zo spisu vtedajšieho Ľudového súdu Komárno Čd/0511/59.

7. Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti výroku podal včas odvolanie žalobca. Požiadal Krajský súd v Nitre, aby ako súd odvolací vydal uznesenie, na základe ktorého dôjde k zrušeniu rozsudku OS Komárno zo dňa 23. 09. 2015 sp. zn. 8C/67/2007-847 v napadnutej zamietajúcej časti a to spolu s opravným uznesením zo dňa 23. 09. 2015 sp. zn. 8C/67/2007-854 s následným vrátením veci tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať vo vzťahu k žalovanému aj náhradu trov odvolacieho konania.

8. V danom prípade rozhodol súd prvej inštancie v rozpore so zrušujúcim uznesením KS v Nitre, čím porušil ust. § 226 CSP a zároveň aj s rozhodovacou praxou súdov na Slovensku. Z dôkazov v spise sa nachádzajúcich jednoznačne vyplýva, že predmetné pozemky buď vôbec zatavené nie sú, alebo ak sú zastavané, tak hospodárskou stavbou, pričom všetky slúžia poľnohospodárskej výrobe alebo sú pre ňu nepostrádateľné. Ak súd prvej inštancie vo vzťahu k trom vydať sa majúcim a súčasne aj zastavaným parcelám zaujal ten právny záver, že tieto je potrebné vydať, pretože ide o hospodárske stavby a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, nie je zrejmé, prečo vo vzťahu k ostatným zamietnutým parcelám dospel k nesprávnemu právnemu záveru, a to aj napriek tomu, že z predložených dôkazov vyplýva nesúladsť reálneho a evidovaného stavu. Rovnako tak ide o parcely tvoriace súčasť hospodárskej usadlosti, ktorá slúžila k poľnohospodárskej výrobe.

9. Je nepochybné, že úmyslom zákonodarcu nebolo vylúčiť z vydania tie nehnuteľnosti, ktoré nie sú evidované ako poľnohospodárska pôda, ale patria k hospodárskej usadlosti a majú pre hospodárske užívanie význam. Z predložených dôkazov v spise sa nachádzajúcich vyplýva, že údaje o nehnuteľnostiach evidované v katastri nehnuteľností nezodpovedajú reálnemu stavu, a sú s ním v rozpore, pričom ide o pozemky, ktoré je možné podľa zák. č. 161/2005 Z. z. vydať. V priebehu konania navrhli dvakrát za účasti geodeta vykonať tvaromiestnu ohliadku. Je zrejmé, že súd prvej inštancie akceptoval iba označenie druhu pozemku v zmysle jeho evidencie v katastri nehnuteľností, pričom vôbec sa pritom nevysporiadal s argumentáciou žalobcu v tom smere, že reálny stav nezodpovedá stavu evidovanému. Navyše svoje úvahy v rámci odôvodnenia zamietajúcej časti dostatočným

spôsobom nezdôvodnil, čo robí napadnutý rozsudok v tejto časti nepreskúmateľným, právne formalistickým a až zmätočným.

10. Proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 23. septembra 2015, č. k. 8C/67/2007-847, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 23. septembra 2015, č. k. 8C/67/2007-854, vo vyhovujúcej časti výroku podal včas odvolanie žalovaný, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobný návrh aj v tejto časti zamietne. Zákon č. 161/2005 Z. z., ako zákon reštitučný vydanie pozemkov pod stavbami postavenými pred prechodom na štát v žiadnej svojej časti neumožňuje. Ak súd prvej inštancie poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/279/2013-800, podľa ktorého pri posúdení možnosti vydania pozemkov nie je podstatné, o aký druh pozemku ide, ale akou stavbou je zastavaný, tak takýto záver nemá oporu v zákone.

11. V ust. § 2 ods. 1 písm. b/ zák. č. 161/2005 Z. z., citovaný zákon rieši vydanie stavieb, a nie pozemkov. Vychádzajúc z uvedeného bolo potom potrebné aplikovať ust. § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 161/2005 Z. z. Predmetom vydania môže byť iba poľnohospodárska pôda a nie zastavané pozemky.

12. Žalobca v písomnom vyjadrení sa k žalovaným podanému odvolaniu uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdeniami žalovaného v podanom odvolaní. Podľa názoru žalobcu okresný súd správne posúdil otázku vydania parciel a svoje závery dostatočne zdôvodnil. Uviedol, že vydaniu nebráni, ak je pozemok evidovaný ako zastavané plochy a nádvorie, pretože dôležitý je skutkový stav, teda či pozemok reálne je zastavený a ak áno, o akú stavbu ide a či bola táto stavba postavená pred poštátnením, alebo po poštátnení. V tejto súvislosti poukázal na obsah rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/238/2013 zo dňa 28. 07. 2014. Odvolaciemu súdu navrhol, aby odvolanie žalovaného zamietol a rozsudok v časti týkajúcej sa vydania parciel ako vecne správny potvrdil.

13. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu uviedol, že odvolaciemu súdu navrhuje rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 09. 2015 v jeho zamietajúcej časti ako vecne správny potvrdiť. Poukázal aj na obsah rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/950/2014-1086 zo dňa 05. 11. 2015, podľa ktorého je možné navrátiť podľa zák. č. 161/2005 Z. z. vlastníctvo iba k takej pôde, ktorá je produkčne potenciou pôdou a zároveň je evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé porasty.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSPP) preskúmal odvolaniami žalobcu a žalovaného napadnutý rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 23. 09. 2015 č. k. 8C/67/2007-847 v spojení s opravným uznesením tohto súdu zo dňa 23. 09. 2015 č. k. 8C/67/2007-854 viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario), následne dospejúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalovaného voči vyhovujúcej časti výroku napadnutého rozsudku je nedôvodné, a z toho dôvodu napadnutý rozsudok vo vyhovujúcej časti výroku

ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, poukazujúc v ďalšom na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku v tejto časti, s ktorou sa odvolací súd plne stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

Pokiaľ ide o podané odvolanie žalobcu smerujúce voči zamietajúcej časti výroku a súvisiacemu výroku o náhrade trov konania tohto rozsudku v spojení s jeho opravným uznesením, v tejto časti odvolací súd podané odvolanie žalobcu vyhodnotil za opodstatnené, v dôsledku čoho rozsudok súdu prvej inštancie spolu s opravným uznesením v rozsahu podaného odvolania žalobcom zrušil a vec vrátil tomuto súdu v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, poukazujúc pritom na obsah ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a § 391 ods. 1 CSP (rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. 03. 2017, č. k. 5Co/32/2016-904).

15. V rámci bodu 28. odôvodnenia tohto rozsudku odvolací senát 5Co okrem iného skonštatoval, že s poukazom na predmet zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 07. 2018 č. k. 2Cdo/180/2017-1101, ktorý sa vzťahoval iba na potvrdzujúcu časť výroku rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. 03. 2017, pričom zrušujúca časť výroku tohto rozsudku odvolacieho súdu zostala naďalej v platnosti, bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o zamietnutí zvyšku podanej žaloby. Odôvodnenie zamietnutia žaloby žalobkyne v jej zvyšku totiž nespĺňalo kritéria presvedčivosti v zmysle § 220 ods. 2 vety tretej CSP.

16. Na základe včas podaného dovolania žalobcu, Najvyšší súd SR ako súd dovolací svojím v poradí druhým uznesením v danej prejednávanej veci vydaným pod sp. zn. 2Cdo/285/2020 zo dňa 29. 06. 2022 (v poradí prvým uznesením Najvyšší súd SR ako súd dovolací na základe včas podaného dovolania žalovaného uznesením zo dňa 31. 07. 2018 sp. zn. 2Cdo/180/2017 zrušil v poradí prvý rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. 03. 2017, sp. zn. 5Co/33/2016 v jeho potvrdzujúcom výroku podľa § 420 písm. f/ v spojení s § 449 a § 450 CSP) zrušil dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 25. 09. 2019 sp. zn. 5Co/241/2018 z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 432 ods. 1 CSP s tým, že vrátil vec tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom je Krajský súd v Nitre (odvolací senát 5Co) viazaný v zmysle § 455 CSP právnym názorom dovolacieho súdu obsiahnutým v zrušujúcom uznesení.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

18. Na margo vecnej správnosti napadnutého - vyhovujúceho výroku ohľadom vydať sa majúcich troch nehnuteľností (parciel č. 28682/9, 28531/134 a 2853/135 zapísaných na LV č. 6320 pre k. ú. Kolárovo v registri „C“ katastra nehnuteľností) žalobcovi, je potrebné prijať ten záver, že súd prvej inštancie v tejto časti dostatočným spôsobom zistil rozsah skutkového stavu, ktorý aj následne správne posúdil podľa ním odcitovaných ustanovení špeciálneho predpisu hmotnoprávnej povahy, t. j. reštitučného zák. č. 161/2005 Z. z., o navrátení vlastníctva k niektorým nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, ktoré bližšie špecifikoval na str. 3 a 4 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Taktiež aj proces vyhodnotenia dôkazov zo strany súdu prvej inštancie vzťahujúcich sa k vyhovujúcej časti výroku napadnutého rozsudku, je potrebné vyhodnotiť za plne súladný s obsahom ust. § 191 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP, pretože produkované dôkazy boli vyhodnotené súdom jednotlivo a zároveň aj v ich vzájomnej súvislosti, s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

19. V súvislosti s predmetnými tromi nehnuteľnosťami, ktoré prvoinštančný súd správne zaradil do vyhovujúcej časti výroku napadnutého rozsudku, bolo správne týmto súdom vyhodnotený cieľ a účel reštitučného zák. č. 161/2005 Z. z., ktorým je aspoň čiastočné zmiernenie následkov minulých majetkových a iných krívd spáchaných na majetku cirkvi a náboženských spoločností, spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany vtedajšieho štátu. Predmetný zákon a všetky ostatné reštitučné predpisy sú voči všeobecnej úprave obsiahnutej v Obč. zák., špeciálnymi, pričom ustanovenia lex generalis sa použijú subsidiárne, pokiaľ nie je v týchto osobitných (špeciálnych) predpisoch obsiahnutá vlastná špeciálna úprava.

20. Pri správnom vyhodnotení aktívnej, pasívnej legitímácie označených strán v tomto spore, zaslania kvalifikovanej výzvy (reštitučného titulu) žalobcom žalovanému je potrebné ako vecne správny a z argumentačného hľadiska po právnej stránke aj náležite odôvodnený profilujúci záver prvoinštančného súdu, ktorý sa prejavil v určení povinnosti žalovanému, aby v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku vydal žalobcovi tri bližšie špecifikované nehnuteľnosti v rámci vyhovujúcej časti výroku napadnutého rozsudku v spojení s opravným uznesením a to spolu aj s príslúchajúcou dokumentáciou k týmto nehnuteľnostiam, resp. parcelám.

21. Podstata tohto profilujúceho (hlavného) právneho záveru súdu prvej inštancie tkvie v tom, že s prihliadnutím na listinné dôkazy v spise sa nachádzajúce (fotodokumentácia, správa OÚ Komárno - odbor katastrálny a správa geodeta) z týchto dôkazov rezultuje tá skutočnosť, že vo vzťahu k trom predmetným vydať sa majúcim nehnuteľnostiam žalobcovi

nie sú splnené požiadavky zakotvené v ust. § 6 zák. č. 161/2005 Z. z., pretože ide o zastavané plochy postavené a užívané v roku 1937, resp. 1947, t. j. v čase pred prechodom do vlastníctva štátu. Tu súd prvej inštancie uviedol, že ide svojou podstatou o hospodárske budovy patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti. V tejto súvislosti dal správne do pozornosti aj časť uznesenia Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. 09. 2014, sp. zn. 5Co/279/2013, v intenciách ktorého by pri vydaní pozemkov (nehnuteľností) hlavnou prekážkou nemal byť druh pozemku, ale ak ide o pozemok zastavaný stavbou, tak to, či táto stavba patrí k hospodárskej usadlosti a za akým účelom bola vlastne postavená.

22. V nadväznosti na záväzný právny názor dovolacieho súdu v zmysle § 455 CSP, tak ako bol obsiahnutý v jeho zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Cdo/285/2020 zo dňa 29. 06. 2022 je potrebné uviesť, že v prospech potvrdenia vyhovujúceho výroku prvoinštančného rozsudku zo dňa 23. 09. 2015 sp. zn. 8C/67/2007 v spojení s opravným uznesením zo dňa 23. 09. 2015 sp. zn. 8C/67/2007 svedčí aj právny záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 05. 2021 sp. zn. 5Cdo/148/2019, ktorým bol síce posudzovaný nárok oprávnenej osoby v zmysle reštitučného zák. č. 282/1993 Zb., avšak za použitia rozširujúceho výkladu s prihliadnutím aj na znenie zák. č. 161/2005 Z. z. Plnohodnotná prevádzka poľnohospodárskeho dvora totiž vyžaduje aj existenciu hospodárskych stavieb (strojnicky dom, sklad a obytný dom na predmetných troch parcelách), a preto súčasťou pozemkov nimi zastavané nepostrádateľné pre poľnohospodársku výrobu, ktorej priamo v dôsledku zastavania neslúžia, avšak tvoria poľnohospodársky pôdny fond. V dôsledku uvedeného je preto možné sa domnievať, že ak reštitučný zákon č. 161/2005 Z. z., vo svojom ust. § 2 ods. 1 písm. b/ pamätá na stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, tak potom aj s poukazom na racionálny výklad tohto ustanovenia a aj celého zákona, by mali byť predmetom vydania aj tie tri pozemky (nehnuteľnosti), ktoré sa nachádzajú pod týmito stavbami, pričom o ich vydaní správne rozhodol prvoinštančný súd.

23. V kontexte uvedeného, odvolací súd napadnutý prvoinštančný rozsudok v spojení s jeho opravným uznesením vo vyhovujúcej časti výroku, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

24. Záverom odvolací súd poznamenáva, že predmetom ďalšieho konania pred súdom prvej inštancie naďalej zostáva rozhodnúť o žalobcom požadovanom vydaní ďalších nehnuteľností v počte 7-ich parciel, z ktorých žalobca vo vzťahu k dvom už na podanej žalobe netrvá, pričom bude mať na zreteli záväzný právny názor odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) prezentovaný vo vzťahu k predmetným trom nehnuteľnostiam.

25. V ďalšom konaní rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 396 ods. 1, 3, § 255 a nasl. CSP aj o náhrade trov prvoinštančného konania, v rámci ktorého nároku rozhodne aj o náhrade trov odvolacích a dovolacích.

26. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

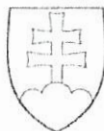
V Nitre dňa 20. septembra 2023

JUDr. Boris Minks
predseda senátu, sudca spravodajca

JUDr. Oliver Kolenčík
člen senátu

JUDr. Soňa Zmeková
členka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Andrea Fusková

Okresný súd Komárno

Doložka právoplatnosti

Rozsudok

Dátum vydania: 20.09.2023

Spisová značka: 5Co/108/2022

IČS: 4207203855

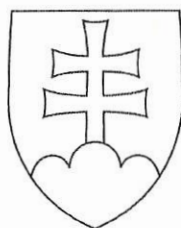
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4207203855.5

Dátum nadobudnutia právoplatnosti: 05.12.2023

Dátum vytvorenia doložky: 15.01.2024

Vytvoril: Ildikó Károlyová

8C/67/2007-847
4207203855

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v právnej veci žalobcu: **Rímskokatolícka cirkev Trnavská arcidiecéza**, IČO: 00 419 702, Hollého 10, Trnava, zast. Advokátskou kanceláriou MAPLE&FISH s.r.o. so sídlom Bratislava, Rajská 15/A, IČO: 36 718 432 proti žalovanému: **Slovenský pozemkový fond**, IČO: 17 335 432, Bratislava, Búdkova 36, o **vydanie nehnuteľných vecí**, sudkyňou JUDr. Ivanou Jad'ud'ovou takto

rozhodol:

Žalovaný **j e p o v i n n ý** vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam vedeným Katastrálnym úradom v Nitre, Správou katastra Komárno, v katastrálnom území Kolárovo, v katastri nehnuteľností v registri C na katastrálnej mape, na liste vlastníctva č. 6320 ako:

- parcela č. 28682/9, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 64 m²,
 - parcela č. 28531/134, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 129 m²,
 - parcela č. 28531/135, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 51 m²,
- spolu s dokumentáciou, ktorá k nim prislúcha, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh **z a m i e t a .**

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Odôvodnenie

Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č. 8C/67/2007-748 dňa 22.5.2013, proti ktorému podal odvolanie žalovaný. Krajský súd v Nitre uznesením č. 5Co/279/2013-800 zo dňa 17.9.2014 v napadnutej časti rozsudok prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Predmetom konania potom zostali parcely zapísané na LV 6320 kat. úz. Kolárovo v katastri nehnuteľností v registri C na katastrálnej mape parcela č. ..., druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere ... m2, parcela č. ..., druh pozemku ostatné plochy, o výmere ... m2, parcela č. ..., druh pozemku ostatné plochy, o výmere 1 ... m2, parcela č. ..., druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere ... m2, parcela č. 28682/9, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 64 m2, parcela č. ..., druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere ... m2, parcela č. ..., druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere ... m2, parcela č. 28531/134, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 129 m2, parcela č. 28531/135, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 51 m2 spolu s dokumentáciou, ktorá k nim prislúcha všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Ide o pozemky, ktoré sú druhom označené inak ako orná pôda a záhrady, resp. sú označené ako zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy, atď.

Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca bol pôvodným výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných v pozemnoknižnej vložke č. 6069 pre kat. úz. Kolárovo. V zmysle zák. č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam si svoje vlastnícke právo včas a riadne výzvou zo dňa 7.4.2006 uplatnil u žalovaného. Tieto nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu postupom uvedeným v § 3 ods. 1 písm. c) zák.č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy, odňatím bez náhrady.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalovaný vo svojej výzve, ktorou žiadal o prinavrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam pripojil pozemnoknižnú vložku č. 6069, identifikáciu parciel, list vlastníctva, potvrdenie právnej subjektivity a potvrdenie o pridelení IČO, avšak nepreukázal, že je oprávnenou osobou teda, že na neho prešlo právo - teda vlastnícke právo. Modus vivendi nie je medzinárodnou zmluvou. Až žalobou spresnil predmet vydania, výzva na vydanie bola všeobecná. Označené parcely sú prevažne takým druhom pozemku, ktorý v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákon č. 161/2005 Z.z. nepodlieha vydaniu, nakoľko netvorí poľnohospodársku pôdu. Podľa neho poľnohospodárskou pôdou sa rozumie produkčne potencionálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávnaté porasty. Teda zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy a vodné plochy netvorí poľnohospodársku pôdu, vlastnícke právo sa k nim v zmysle zákona č. 161/1995 Z.z. nenavracia a preto žalobca nemá nárok na ich vrátenie.

Žalobca na pojednávaní dňa 23.9.2015 uviedol, že sa pridrižiava svojho písomne podaného vyjadrenia zo dňa 19.1.2015 a má za to, že predmet vydania je spôsobilý podľa reštitučného zákona. Uviedol, že nie je rozhodujúca evidencia v katastri nehnuteľností ale reálny stav, z čoho vyplýva, že predmetom vydania môžu byť aj pozemky, ktoré sú evidované ako zastavané plochy a nádvoría, vodné plochy a ostatné plochy. Preto žiadal súd, aby žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil, navrhol žalobu ako nedôvodnú v časti, ktorá zostala predmetom tohto sporu zamietnuť s poukazom na ich vyjadrenie zo dňa 24.6.2013 a 22.9.2015. Čo sa týka ostatných nehnuteľností, ktoré zostali predmetom tohto sporu a druh ich pozemku sú zastavané plochy a nádvoría, ostatné plochy, k tým uviedol, že žalobca nepreukázal, že ide o nehnuteľnosti, ktoré sú v zmysle reštitučného zákona č. 161/2005 Z.z. spôsobilé na vydanie. Z prehľadu pozemkov na základe obhliadky v teréne podpísané Mgr. Richardom Zimanom vyplýva, že zastavané plochy a nádvoría sú aj podľa skutočného stavu zastavané napr. asfaltové cesty, spevnené betónové plochy, pozemky pod stavbami, vodárenské stavby, vodné kanály a iné. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že časti týchto nehnuteľností sú zarastené stromami a kríkmi, avšak ani táto skutočnosť neznamenaá, že by uvedené pozemky boli spôsobilé na poľnohospodárske využitie a že tvoria poľnohospodársku pôdu. Je nesporné, že v zmysle zák. č. 161/05 Z. z. sa vlastnícke právo vracia k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu a nie poľnohospodársky pôdny fond. Poľnohospodársku pôdu tvorí orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. K inak označeným nehnuteľnostiam čo do druhu v katastri nehnuteľností neprichádza do úvahy navrátenie vlastníckeho práva. Pozemky, ktoré sú predmetom tohto sporu nemajú charakter poľnohospodárskej pôdy a nie je ich možné poľnohospodársky využívať. Čo sa týka ustanovenia reštitučného zákona, podľa ktorého sa vydávajú aj hospodárske stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, toto ustanovenie zákona nie je možné v predmetnej veci aplikovať.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom potvrdenia právnej subjektivity zo dňa 15.7.2005, o pridelení IČO zo dňa 18.4.2005, uznesením konferencie biskupov, Modus Vivendi, potvrdenie o právnom nástupníctve zo dňa 17.1.2006, pozemnoknižnou vložkou č. 6069 pre k.ú. Kolárovo, výzvou zo dňa 7.4.2006, identifikáciou parciel, LV č. 6320, Čd 0511859, prílohou k výzve, potvrdením Štátneho sekretariátu vo Vatikáne, pridelové listiny, oznámenie o zmene názvu, protokolom z rokovania zo dňa 25.5.2007, list zo dňa 30.9.2008 pre OS Nitra k spisu 17C 117/06, fotodokumentácia, potvrdenia o súpisných číslach, informácia Mestského úradu Kolárovo, mailový oznam geodeta, ostatné k spisu pripojené listiny a zistil nasledovný skutkový záver vecí:

Podľa § 1 zák.č. 161/2005 tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu (zák. č. 282/93 Z.z .v znení zák. č. 97/2002 Z.z.). V preskúmvanej veci je potrebné predovšetkým vychádzať z účelu a cieľa cit. zákona, účelom prijatia tohto zákona bola náprava krívd spáchaných na majetku cirkví a náboženských spoločností. Cieľom bolo umožniť oprávneným osobám, ktoré nestihli uplatniť svoj nárok v stanovenej lehote, aby tento mohli uplatniť v novej lehote a aby sa poskytla rovnaká ochrana vlastníctva fyzických osôb a vlastníctva cirkví a náboženských spoločností. Reštitučnými zákonmi sa každá demokratická spoločnosť snaží aspoň čiastočne zmierniť následky minulých majetkových a iných krívd.

Podľa § -u 2 ods. 1 cit. zák. vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam , ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním, podiely spoločnej nehnuteľnosti. Podľa ods. 2 právo na navrátenie vlastníctva môže uplatniť oprávnená osoba, ktorou je registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky vrátane ich útvarov, ktoré majú právnu subjektivitu, ktorých nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu, obce v období od 8.mája 1945, židovským náboženským obciam od 2. novembra 1938 do 1.januára 1990 spôsobom uvedeným v § 3.

Podľa § 3 ods. 1 Zákona č. 161/2005 Z.z. oprávnenej osobe sa navráti vlastníctvo k nehnuteľným veciam, ktoré prešli do vlastníctva štátu alebo obce na základe c) odňatia bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 zb. o revízií prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme (trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej a lesnej pôde), h) prevzatia bez právneho dôvodu.

Podľa § 3 ods. 2 vyššie cit. Zákona nehnuteľná vec sa vydá oprávnenej osobe v stave, v akom je ku dňu účinnosti tohto zákona.

Podľa § 3 ods. 3 vyššie cit. Zákona s lesnými pozemkami sa vydajú aj investičné lesné cesty alebo ich časti podľa osobitného predpisu vybudované z prostriedkov štátu. Nehnuteľná vec sa vydá oprávnenej osobe s dokumentáciou, ktorá k tejto prislúcha.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona 161/2005 Z.z. povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve SR, obce alebo nehnuteľnú vec drží.

Podľa § 5 ods. 1 Zákona č. 161/2005 Z. z. právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam môže uplatniť oprávnená osoba písomnou výzvou voči povinnej osobe do 30.4.2006, ak v tejto lehote preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v tejto lehote právo zaniká.

Podľa § 5 ods. 2 vyššie cit. Zákona povinná osoba uzavrie s oprávnenou osobou do 60 dní od doručenia písomnej výzvy dohodu o vydaní nehnuteľnej veci, ak k prechodu vlastníctva bude potrebné vykonávať úkony podľa osobitného predpisu, začína plynúť táto lehota po prekonaní týchto údajov.

Podľa § 5 ods. 3 vyššie cit. Zákona ak povinná osoba nevyhoví písomnej výzve podľa ods. 2 alebo ak sídlo nie je známe, môže oprávnená osoba uplatniť svoje nároky na súde v lehote 12mesiacov od doručenia písomnej výzve. Inak právo zaniká.

Podľa § 6 vyššie cit. zákona, vlastníctvo sa nevracia k

- a) pozemku, na ktorom bol po prevode alebo prechode do vlastníctva štátu zriadený cintorín
- b) pozemku, ktorý bol po prevode alebo prechode do vlastníctva štátu zastavaný, ak bol pozemok zastavaný stavbou, ktorá slúži zariadeniam telesnej kultúry, zdravotníctvam, kultúry, na poskytnutie služieb sociálnej starostlivosti, alebo sociálnych služieb na pracovnú rehabilitáciu a zamestnávanie telesne postihnutých osôb a na školské účely, nemožno vydať ani príslušné pozemky slúžiace na tieto účely,

- c) pozemku, na ktorom bola zriadená záhradková alebo chatová osada,
- d) pozemku, na ktorom sú telovýchovné a športové zariadenia,
- e) pozemku, ktorý slúži na účely obranu štátu, ťažbu vyhradených nerastov, chráneného areálu národnej prírodnej pamiatky, chráneného krajinného prvku, alebo ich ochranného pásma s tretím stupňom alebo štvrtým stupňom ochrany

Z toho vyplýva, že v prípade inej ako poľnohospodárskej pôdy (§ 2 ods. 1 písm. a/ zákona) a tú tvorí podľa Zák. č. 220/2004 Z.z. a jej § 2 písm. b/ produkčne potencionálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty, neprichádza ani do úvahy navrátenie vlastníckeho práva.

Cieľom a účelom zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam je aspoň čiastočne zmierniť následky minulých majetkových a iných krívd spáchaných na majetku cirkví a náboženských spoločností, spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Pre uplatňovanie reštitučných zákonov je potrebné vychádzať predovšetkým z materiálneho pojatia právneho štátu a interpretácií právnych predpisov z hľadiska jej účelu a zmyslu. Reštitučnými zákonmi sa každá spoločnosť snaží čiastočne zmierniť následky minulých majetkových a iných krívd. Štát a jeho orgány sú povinné vychádzať zo špeciálnej úpravy reštitučných zákonov a nie vychádzať z absolútne formalistického prístupu k nim a majú postupovať podľa príslušného reštitučného zákona v súlade so zákonnými záujmami osôb, ktorých ujma má byť aspoň čiastočne kompenzovaná. Ústavne konformným výkladom zákona by mal byť teda výklad extenzívny, umožňujúci zákon a jeho jednotlivé ustanovenia interpretovať tak, aby bolo možné ich aplikáciou dosiahnuť účel, ktorý zákonodarca sledoval pri prijímaní reštitučných zákonov.

Predmetný zákon ako aj všetky ostatné reštitučné zákony sú voči všeobecnej úprave obsiahnutej v Občianskom zákonníku predpismi špeciálnymi. Príslušné ustanovenia lex generalis sa použijú subsidiárne, pokiaľ nie je v týchto osobitných predpisoch obsiahnutá vlastná špeciálna úprava.

Keďže zákonodarca v zák. č. 161/2005 Z.z. vymedzil časovo, vecne a personálne okruh vzťahov, na ktoré sa reštitučné oprávnenie vzťahuje je zrejmé, že mal vôľu zasiahnuť do existujúcich majetkových pomerov len v obmedzenej miere a len u tých vzťahov, u ktorých nápravu považoval za žiaducu a možnú. Zo špeciálnej povahy tohto zákona vyplýva, že pre subjekty, na ktoré sa zákon vzťahuje, platí vo vymedzenom rozsahu osobitný režim, ktorý sa premietol v stanovení základných predpokladov pre navrátenie vlastníctva v zmysle citovaného zákona. Týmto základným predpokladom je písomná výzva oprávnenej osoby povinnej osobe a preukázanie jedného z dôvodov navrátenia vlastníctva uvedeného v § 3 zákona. Právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam si musela oprávnená osoba u povinnej osoby uplatniť najneskôr v lehote do 30.4.2006.

Zo spisu Ľudového súdu Komárno Čd 0511/59 (čl. 188 v spise) vyplýva, že bolo vlastnícke právo zapísané na Československý štát v správe Štátneho majetku nár. podniku v Komárne a to prídelovou listinou, kde ako bývalý vlastník je uvedený Ostrihomské arcibiskupstvo.

Čo sa týka vecnej pasívnej legitímácie odporcu táto je daná tak ako to vyplýva z LV č. 6320 pre k.ú. Kolárovo, kde ako vlastník je zapísaná SR- Slovenský pozemkový fond. Pasívnu legitímáciu je potrebné vyvodit' zo zák. č. 161/2005 Z.z., keď označenie SR v tomto prípade súd považuje za nadbytočné. Podľa § 4 ods. 1 Reštitučného zákona, povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľnú vec vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo ju drží. Jazykový a logický výklad uvedeného ustanovenia nasvedčuje tomu, že tu ide o dve možnosti označenia povinnej osoby a charakteristiky, ktoré jej uvedený zákon dáva a umožňuje, aby oprávnená osoba uplatnila svoj nárok proti povinnej osobe, ktorá zároveň môže spravovať a držať nehnuteľnú vec, alebo môže túto vec len spravovať alebo len držať.

Nakoľko otázka aktívnej legitímácie, pasívnej legitímácie, kvalifikovanej výzvy, reštitučného titulu už bola aj v rámci odvolacieho súdu vyriešená, sporná zostala len otázka vydania nehnuteľností, ktoré sú druhom pozemku označené inak ako orná pôda a záhrady, resp. sú označené ako zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy. Jedná sa o nehnuteľnosti, ktoré sú v katastri nehnuteľností ako parcely reg. „C“ č.

28682/9, 28531/134, 28531/135 všetky v k.ú. Kolárovo, pričom sú evidované z hľadiska druhu pozemku v zmysle katastrálneho zákona č. 162/1995 Z.z. ako zastavané plochy a nádvoria a ostatné plochy. Všetky parcely vyššie popísané zostali sporné.

K námietke žalovaného k parcelám označených ako zastavané plochy a nádvoria súd poznamenáva, že vyžiadal Mesto Kolárovo o podanie informácie o tom, že akou stavbou a kedy boli zastavané pozemky zapísané a vedené na LV č. 6320 pre k.ú. Kolárovo. Zákon nie je možné vykladať zužujúco, ale naopak treba ho chápať tak, že predmetom vydania má byť všetok majetok odňatý cirkvi v rozhodnom období, najmä ak tvoril pôvodnú hospodársku usadlosť. Zákon č. 161/2005 v §1 odkazuje na zák. č. 282/1993 Z.z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam v znení zák. č. 97/2002 Z.z. Súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre 5Co/279/2013-800, že hlavnou prekážkou v súvislosti s vydaním nehnuteľnosti (pozemku) by nemal byť druh pozemku, ale ak ide o zastavaný pozemok stavbou, tak to, či takáto stavba patrí k hospodárskej usadlosti alebo nie, kedy a za akým účelom bola postavená.

Súd vyžiadal obdobnú správu aj z Okresného úradu Komárno, odbor katastrálny. Z oboch správ, fotodokumentácie ako aj mailovej správy geodeta vyplýva, že v danom prípade nie sú splnené požiadavky uvedené v § 6 cit. zákona. Táto skutočnosť sa však týka len parcel č. 28682/9, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 64 m² – tu sa jedná o dom užívaný od roku 1947, č. 28531/134 (strojnicky dom), druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 129 m², č. 28531/135 (sklad), druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 51 m² – tieto boli postavené a užívané od roku 1937. Tu mal súd za to, že išlo o hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti v zmysle § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 161/2005 Z.z. Súd mal za to, že tieto už boli vybudované (roky 1937 a 1947), keď prešli do vlastníctva štátu a to dňom 11.3.1959 na základe prídelovej listiny, čo vyplýva zo spisu Ľudového súdu Komárno Čd 0511/59.

Vo zvyšku súd zaujal právny názor, že v prípade zák. č. 161/2005 Z. z. sa vlastnícke právo vracia k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu a nie poľnohospodársky pôdny fond. Z toho vyplýva, že v prípade inej ako poľnohospodárskej

pôdy (§ 2 ods. 1 písm. a) zákona) a tú tvorí podľa zák. č. 220/2004 Z. z. a jej § 2 písm. b) produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty, neprichádza ani do úvahy navrátenie vlastníckeho práva. Žalobca ani po výzve súdu nepredložil žiadny relevantný dôkaz vedúci k spochybneniu zápisu druhu pozemku, keďže údaj o druhu pozemku v zmysle § 70 ods. 2 vetá prvá katastrálneho zákona je treba považovať za záväzný. Nakoľko zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy nemožno považovať za poľnohospodársku pôdu, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd v predmetnej veci nerozhodol, bude o nich rozhodovať podľa § 151 ods. 3 OSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

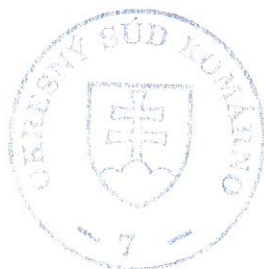
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonaním navrhnutých dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu.

V Komárne dňa 23.9.2015

JUDr. Ivana Jad'ud'ová
sudkyňa

Za správnosť vyhotovenia:
Andrea Seifert Mikovičová

OPRAVNÉ UZNESENIE

Okresný súd Komárno v právnej veci žalobcu: **Rímskokatolícka cirkev Trnavská arcidiecéza**, IČO: 00 419 702, Hollého 10, Trnava, zast. Advokátskou kanceláriou MAPLE&FISH s.r.o. so sídlom Bratislava, Rajská 15/A, IČO: 36 718 432 proti žalovanému: **Slovenský pozemkový fond**, IČO: 17 335 432, Bratislava, Búdkova 36, o **vydanie nehnuteľných vecí**, takto

r o z h o d o l :

Výrok rozsudku č. 8C/67/2007-847 zo dňa 23.9.2015 I. odsek správne znie:

Žalovaný **j e p o v i n n ý** vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam vedeným Okresným úradom Komárno, odbor katastrálny, v katastrálnom území Kolárovo, v katastri nehnuteľností v registri C na katastrálnej mape, na liste vlastníctva č. 6320 ako:

- parcela č. 28682/9, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 64 m²,
 - parcela č. 28531/134, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 129 m²,
 - parcela č. 28531/135, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 51 m²,
- spolu s dokumentáciou, ktorá k nim prislúcha, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

Na tunajšom súde sa vedie konanie o vydanie nehnuteľností.

Vo výroku rozsudku tunajšieho súdu č. 8C/67/2007-847 zo dňa 23.9.2015 súd prvého stupňa uviedol nesprávne označenie inštitúcie, ktorá správne má znieť: Okresným úradom Komárno, odbor katastrálny. Teda došlo k zrejmej nesprávnosti.

Podľa §-u 164 OSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí účastníkom.

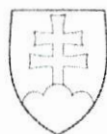
P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Komárne, dňa 23.9.2015

za správnosť vyhotovenia:
Andrea Seifert Mikovičová

JUDr. Ivana Jad'ud'ová
sudkyňa

Okresný súd Komárno

Doložka právoplatnosti a vykonateľnosti

Rozsudok

Dátum vydania: 23.09.2015

Spisová značka: 8C/67/2007

IČS: 4207203855

ECLI: ECLI:SK:OSKN:2015:4207203855.19

Dátum nadobudnutia právoplatnosti: 05.12.2023

Dátum nadobudnutia vykonateľnosti: 09.12.2023

Poznámka: I. výrok rozsudku v spojení s rozsudkom KS v
Nitre 5Co/108/2022-1501 zo dňa 20.9.2023

Dátum vytvorenia doložky: 16.01.2024

Vytvoril: Ildikó Károlyová

